

Fågelröster: Om folkliga härmramsor och tolkningar

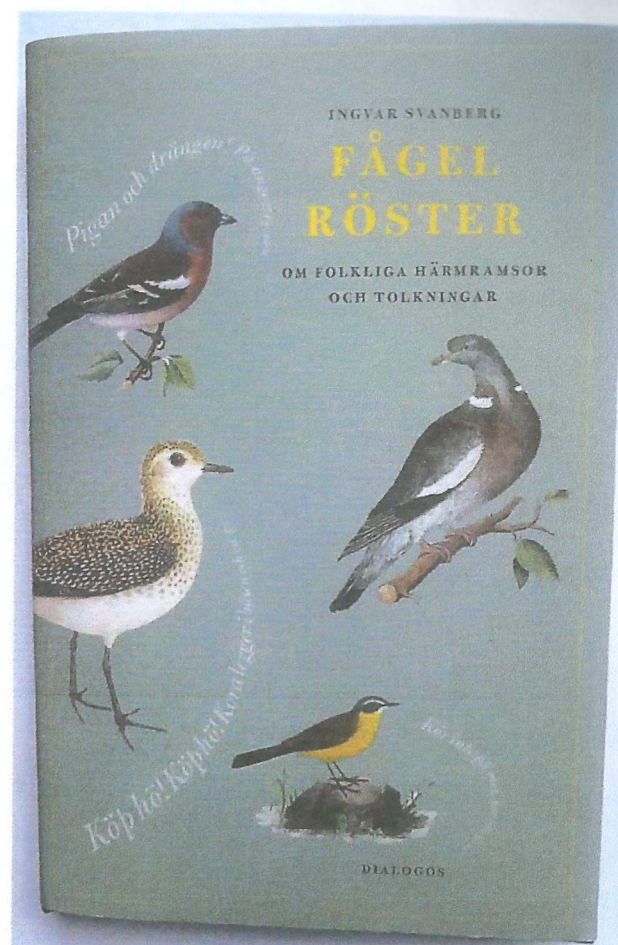
Ingvar Svanberg
Dialogos förlag 2021

Ingvar Svanberg har skrivit en underhållande och lärorik bok om fågelröster. Den omfattande forskningen möter läsaren redan på första sidan med beskrivningar av namngivningsprinciper, citat från tvärvetenskapliga källor 1874 och 1908. I tiden sträcker den sig till Sveriges radios Naturmorgon 2017 som handlar om fågellåten som minnesramsor. Källhänvisningarna är föredömligt många och tynger inte texten. De vackra färgbilderna, vilka utgör den större delen av boken, är av äldre datum. Den tidigaste bilden från 1806 och den senaste 1985 (Olof Rudbeck d y, *Fogelboken*, 1985!) Bildmaterialet är kongenialt med innehållet.

Fågelrösterna indelas i folkhumor och fyndighet i äldre tid, lockord, mänskligt tal, pedagogiska minnesramsor, ursprung, eller förutsägelser. Flera av dem har tydlig tidsfärg, Författaren citerar källor inte bara i Sverige utan även Norden, Östeuropa och länder längre bort.

Pedagogiska minnesramsor har hjälpt många i deras tidiga fågelskådning. "Erik Rosenberg, pionjär för den moderna fågelskådningen, är legendarisk för att han med stor precision lyckas beskriva fåglarnas låten så att de kan identifieras av den som är ute i fält." (*Fågelröster* s 18 f)

Fågelrösterna givna läsare är oerfarna fågelskådare och inte minst alla intresserade av relationer mellan djur och människa. Den är underhållande och innehållsrik. Som läsare vill man gärna läsa de beskrivna låtena högt, lyssna till ljudet för att riktigt förstå innehål-

let. Det har sagts om boken att den ger stoff för att skriva högtidstal; den är en inspirationskälla även i det avseendet.

Vi som arbetade i skolan för tjugo år sen eller tidigare hörde biologilärare tala om mormorskunskaper. Det uttrycket påminner jag mig vid läsningen av Ingvar Svanbergs bok. Nu blir definitionen mormors mors kunskaper, eller en ännu tidigare generations. Förhoppningen är att boken finner vägen även till yngre fågelintresserade, om än med tillgång till Google på mobilen för det ibland ålderdomliga eller det i andra avseenden svårförstådda ordvalet.

Ingvar Svanbergs bok är rik i text och bilder, och en bok man gärna återvänder till.

Gunilla Stenkula